

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego „J.” sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 23 lutego 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 września 2020 r., sygn. akt VII AGa (...)

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Przedsiębiorstwa Handlowo - Usługowego „J.” sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 września 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej po rozpoznaniu sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego J. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w W. – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 czerwca 2015 r., sygn. akt XVII Ama (...): (I)

zmienił zaskarżony wyrok częściowo w ten sposób, że w punkcie pierwszym oddalił odwołanie, co do punktu pierwszego decyzji Prezesa UOKiK z dnia 31 grudnia 2013 r. nr DOK - (...), oraz (II) uchylił zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. – Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów pozostawiając temu Sądowi postępowania apelacyjnego i kasacyjnego.

Z rozstrzygnięciem zawartym w punkcie I wyroku sądu II instancji nie zgodziła się powodowa spółka wywodząc skargę kasacyjną. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powódka wskazała na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, tj.: „Czy dopuszczalne i zgodne z art. 6 ust. 1 i 3 EKPCz jest stwierdzenie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji kończącej postępowanie antymonopolowe praktyki ograniczającej konkurencję, która nie była przedmiotem pierwotnego postanowienia o wszczęciu postępowania antymonopolowego, a następnie utrzymanie przedmiotowej decyzji w mocy w postępowaniu sądowym w wyniku rozpoznania sprawy *de novo* przez sąd?”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjęcie skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2021, poz. 1805 ze zm.) Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że przez istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) rozumieć należy zagadnienie prawne objęte podstawami kasacyjnymi, powstałe na tle konkretnego stanu

faktycznego i prawnego, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a jednocześnie o charakterze uniwersalnym doniosłym z punktu widzenia systemu prawnego i praktyki sądowej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 6 sierpnia 2021 r., sygn. akt I CSK 581/20; 30 listopada 2020 r., sygn. akt IV CSK 363/20; 22 listopada 2007 r., sygn. akt I CSK 326/07; 10 maja 2001 r., sygn. akt II CZ 35/01). Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2021 r., sygn. akt: III USK 276/21).

Oceniając wniosek powodowej spółki o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że wbrew twierdzeniom powódki w rozpoznawanej sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne. Zasadniczy problem prawny przedstawiony przez stronę powodową na kanwie przedmiotowej sprawy, w której Prezes UOKiK w toku postępowania antymonopolowego zmienił postanowienie o wszczęciu postępowania poprzez rozszerzenie zakresu stawianego zarzutu, sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy Prezes UOKiK w toku postępowania antymonopolowego może zmienić postanowienie o wszczęciu postępowania, biorąc pod uwagę model postępowania sądowego z zakresu ochrony konkurencji.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że Prezes UOKiK nie jest bezwzględnie związany treścią postanowienia o wszczęciu postępowania, co oznacza, że w toku postępowania antymonopolowego możliwa jest zmiana tego postanowienia w szczególności poprzez zmianę lub uzupełnienie podstawy prawnej kwalifikacji zachowania przedsiębiorcy czy modyfikację rynku właściwego, o ile zapewniono stronie możliwość ustosunkowania się w tym zakresie przed wydaniem decyzji. Uzupełnienie (a nawet rozszerzenie) podstawy prawnej weryfikowanej w toku postępowania zmierzającego do wydania decyzji nie pozbawia strony możliwości działania i ochrony swoich praw ani nie oznacza, że uwzględniono zarzuty, do których strona nie mogła się ustosunkować. Standard ochrony praw przedsiębiorców jest zachowany, jeżeli strona miała możliwość działania i skutecznej ochrony swoich praw w toku postępowania (wyroki Sądu

Najwyższego z: 26 września 2017 r., III SK 40/16; 6 lutego 2018 r., III SK 8/17; 29 lipca 2020 r., I NSK 8/19).

Z powyższego wynika, iż zagadnienie prawne sformułowane przez skarżącą we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest zagadnieniem nowym, dotychczas nierozwiązanym w orzecznictwie, dlatego też brak jest podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej powodowej spółki do rozpoznania. Wyjaśniono już bowiem w orzecznictwie, że nie dochodzi do naruszenia praw przedsiębiorcy w przypadku zmiany przez Prezesa UOKiK postanowienia o wszczęciu postępowania poprzez rozszerzenie zakresu stawianych przedsiębiorcy zarzutów, o ile zapewniono stronie możliwość ustosunkowania się w tym zakresie przed wydaniem decyzji. Zatem do naruszenia praw przedsiębiorcy, w tym tych, których podstawa powołana została przez powoda w sformułowanym w skardze kasacyjnej zagadnieniu prawnym, dojdzie w sytuacji odwrotnej.

W kontekście rozpoznawanej sprawy należy wskazać, że nie doszło w niej do naruszenia praw powodowej spółki, ponieważ strona miała możliwość ustosunkowania się do zmodyfikowanego zarzutu. Ponadto, jak wynika z akt postępowania, Prezes UOKiK pouczył stronę powodową, że do zmienionego zarzutu może ustosunkować się na każdym etapie prowadzonego postępowania. Powyższe koresponduje również z treścią art. 74 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym w decyzji kończącej postępowania antymonopolowe, uwzględnia się tylko te zarzuty, do których strony mogły się ustosunkować co oznacza, że dopuszczalne jest modyfikowanie postanowienia o wszczęciu postępowania w zakresie w jakim zawiera postanowienie o przedstawieniu zarzutów (wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2018 r., sygn. akt III SK 8/17).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod rozwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 w zw. z art. 391 § 1 i w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018 r., poz. 265 ze zm.).